

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite / Kaupungin avustusten ja tukien myöntämisperusteet

Kaupunginhallitus 30.09.2024 § 235

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 45 § / 16.9.2024 annettiin seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Kaupunki on varannut talousarvioissaan määrärahoja erilaisiin rahalliseen tukemiseen liittyviin tarkoituksiin. Kaupunki avustaa nuoriso- ja liikuntayhdistyksiä, kulttuuritapahtumia, yrityksiä ja yksityisteitä.

Nuoriso- ja liikuntayhdistysten avustusten jaosta on olemassa jakoperiaatteet, jotka on määriteltä yhdessä toimijoiden kanssa. Osa kaupungin avustuksista määräytyy osin lain perusteella mm. yksityistieavustukset tai avustuksen maksamisesta on valtuuston päätös mm. vauvaraha.

Kaupungilla on kuitenkin merkittävä määrärahavaraus myös sellaisille kohteille, joihin ei ole määriteltä minkäänlaisia jakoperusteita mm. yritysten tukemiseen ja kulttuuritapahtumiin. Näihin kohteisiin jako tapahtuu pääosin virkamiespäätöksillä.

Kaupungilla on menossa talouden sopeutusohjelma, missä huomiota on kiinnitetty myös avustusten määriin.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä toteaa, että avustukset ovat tärkeä osa kaupungin elinvoiman ylläpitämisessä. Kuitenkin avustusten jaossa pitää olla selkeät periaatteet, joilla taataan kaikkien avustusten saajien ja kuntalaisten tasapuolinen kohtelu. Tämä korostuu erityisesti yrityksille suunnattuihin avustuksiin, joilla tuetaan tapahtumia, joihin on pääsymaksu sekä erilaista myyntiä. Tällöin pitäisi kaupungin tukea verorahoilla tapahtumaa vain tappiotakuun muodossa.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että kaupunki käy läpi koko avustustenjakoon prosessin ja laatii riittävän selkeät periaatteet kaikkeen avustustoimintaan.”

Valmistelija kaupunginsihteeri Anne Ranta

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen hallintotoimen toimialan valmisteltavaksi.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 17.03.2025 § 70
1145/00.01.03.01/2024

Aloitteessa todetaan, että kaupunki on varannut talousarvioissaan määrärahoja erilaisiin rahalliseen tukemiseen liittyviin tarkoituksiin.

Aloitteessa kirjoitetaan, että kaupunki avustaa nuoriso- ja liikuntayhdistyksiä, kulttuuritapahtumia, yrityksiä ja yksityisteitä.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustusten osalta Parkanon kaupungilla on perus- ja kohdeavustusten ohjesääntö. Perusavustusten myöntämisestä päättää sivistyslautakunta ja kohdeavustusten myöntämisestä sivistysjohtaja. Perusavustukset tulee hakea maaliskuussa erillisellä hakulomakkeella. Vapaamuotoisia kohdeavustuksia taas voi toimittaa pitkin vuotta. Hakemuksen tueksi tulee liittää selvitys kohdeavustuksen käyttötarkoituksesta.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustusten olemassa oleva ohjesääntö ei ole juurikaan auttanut avustusten jaon prosessia, vaan joka vuosi on jouduttu käymään paljon keskustelua avustusten määräytymisestä. Ohjesäännön puutteena on tietty kaavamaisuus, joka rajoittaa vapaata harkintaa. Vapaa-aikatoimessa avustuksiin on budjetoitu yhteensä 45 000 euroa ja tämän määrärahan puitteissa päätöksiä on tehty.

Jäähalliyhtiön avustukseen ei ole minkäänlaisia erillisiä kriteerejä. Jäähalliyhtiön tukeminen on vakiintunut tavaksi, jossa sivistyslautakunta myöntää vuosittain 10 000 euron tuen jäähalliyhtiölle. Määräraha on ollut vuosittain talousarviossa valtuuston päätöksellä. Tuen vaikutuksesta yhden urheiluseuran maksut jääajasta on voitu pitää matalammalla tasolla. Liikuntapaikkojen ylläpitäminen kuuluu kuitenkin kunnan lakisääteisiin tehtäviin, mutta lainsäädännössä ei ole tarkemmin määriteltä, mitkä liikuntapaikat kunnassa tulee olla. Tämä on kunnan harkinnassa.

Yksityistieavustusten maksaminen ei ole kunnan lakisääteinen velvollisuus, vaan yksityistieavustukset ovat vapaaehtoisia, kunnan harkintavallassa olevia ei-lakisääteisiä menoja. Yksityistieavustuksia ei tarvitse lain perusteella maksaa lainkaan. Parkanon kaupunki käyttää yksityisteiden avustamiseen vuosittain n. 170 000–195 000 euroa talven olosuhteista riippuen. Tämä raha menee pääosin siihen, että hoidetaan yksityisiä teitä kaupungin lukuun.

Yritysten tukeminen suoraan tai lainatakauksin on nykyään kiellettyä EU:n valtioneuvoston päätöksen myötä. Yritysten tukeminen ei saa vääristää vapaata kilpailua eikä aiheuttaa häiriöitä markkinoille. Yritysten tukemisessa poikkeuksena on vähämerkityksinen ns. de minimis -tuki, josta on olemassa oma säännöstönsä. Parkanon kaupunki ei tue yksityisiä yrityksiä.

Voimassa olevassa Parkanon kaupungin hallintosäännössä ns. yleisavustusten jakamisen toimivalta on määriteltä niin, että kaupunginhallitus päättää yli 3.000 euron avustuksista ja kaupunginjohtaja alle 3 000 euron avustuksista. Talousarviossa on kohdassa elinkeinoelämän ja elinvoiman edistäminen, kustannuspaikalla muut avustukset 50 000 euron määräraha, josta tapahtumia on avustettu. Tätä määrärahaa on viime vuosina leikattu reilusti alle puoleen entisestä. Määrärahaa ei ole ylitetty. Tapahtumien avustaminen kuuluu kunnan yleiseen toimialaan ja on vapaasti kunnan harkittavissa oleva asia. Avustustenkin tulee olla kohtuullisia suhteessa tavoiteltuun päämäärään ja kunnan kantokykyyn. Kunnan ei tule ottaa liian suuria riskejä suhteessa taloutensa voimavaroihin.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kun tuetaan tapahtumia, joissa on pääsymaksu sekä erilaista myyntiä, kaupungin tulisi tukea tapahtumaa vain tappiotakuun muodossa. Tappiotakuu näyttäytyy avustusperiaatteena sangen haitalliselta, koska se suorastaan kannustaa tapahtumia tekemään

tai ainakin näyttämään tilinpidossa tappiota, koska muuten avustusta tapahtumaan ei saa lainkaan. Tapahtumilla ei olisi näin mitään kannustetta päästä taloudellisesti terveeseen lopputulokseen. Tällainen ei voine olla kaupungin avustusten myöntöperusteena. Kaupunginkin etu on, että tapahtumat onnistuisivat taloudellisestikin mahdollisimman hyvin ja järjestäjillä olisi mahdollisuus järjestää jatkossakin tapahtuma.

Tapahtuma-avustuksien tarkoituksena on tukea hyvien tapahtumien järjestämistä. Hyvän tapahtuman määritelmiä lienee monia, mutta avustusta voitaneen myöntää, mikäli tapahtumalla on seuraavia merkittäviä myönteisiä vaikutuksia Parkanolle ja parkanolaisille:

1. Merkittävä myönteinen aluetaloudellinen vaikutus. Tapahtuma tuo suuren ihmismäärän Parkanoon, mistä syntyy tuloja paikkakunnan yrityksille. Tapahtuman järjestäminen aiheuttaa taloudellista toimeliaisuutta ja positiivisia taloudellisia kerrannaisvaikutuksia paikkakunnalla.
2. Myönteinen imago ja markkinointivaikutus paikkakunnalle. Tapahtuman myötä Parkano näyttäytyy alueellisesti selvästi Parkanoa laajemminkin vireänä paikkakuntana, jossa järjestetään tapahtumia, jotka houkuttelevat osallistumaan.
3. Parkanon kaupungin asukkaiden kannalta tapahtuma on laajasti kiinnostava, viihdyttävä tai hyödyllinen. Tapahtuma kiinnostaa suurta määrää parkanolaisia ja saa osallistumaan tapahtumaan sekä lisää parkanolaisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Tapahtumajärjestämiseen avustusta myönnetään vain merkittäviin tapahtumiin, jotka tuovat Parkanolle ja parkanolaisille edellä mainittuja positiivisia vaikutuksia. Avustussumma voi vaihdella tapahtumakohtaisesti 1 000:sta–12 000 euroon.

Kaupunki voi luovuttaa tapahtumajärjestäjän käyttöön kohtuullisessa määrin kaupungin välineistöä, henkilötyöpanosta tai muuta vastaavaa apua, mikäli tämä ei aiheuta vähäistä suurempia ylimääräisiä lisäkustannuksia kaupungille. Näiltä osin kohtuullisuuden arvioinnin ja tarvittavat operatiiviset linjaukset tekevät yhdessä kaupunginjohtaja ja tekninen johtaja. Mikäli kaupungille aiheutuu vähäistä suurempia lisäkustannuksia, asia viedään kaupunginhallituksessa päätettäväksi. Avustusten myöntämiseen ei tule olla vaikutusta sillä, onko tapahtuman järjestäjä yksityinen henkilö, rekisteröity yhdistys, toiminimi, osakeyhtiö tai joku muu yhteisö. Avustuksen hakijan tulee kuitenkin olla parkanolainen henkilö tai yhteisön tulee olla Parkanoon rekisteröity, kotipaikkana Parkano.

Avustuksen myöntämiseen ei tule olla vaikutusta sillä, syntyykö tapahtuman järjestäjälle oletettua voittoa vai tappiota. Kirjanpidollisen tuloksen muodostumisessa on järjestelymahdollisuuksia. Kaupungin etu on, että tapahtumien järjestäminen on taloudellisestikin kannattavaa. Avustuksen myöntämisen kannalta ei ole merkitystä sillä, onko tapahtumassa osallistumismaksuja vai ei. Osallistumismaksujen suuruuden liian korkea taso heikentänee tapahtuman kiinnostavuutta, mutta osallistumismaksut ovat tapahtuman järjestäjän harkinnassa. Ne eivät kuulu kaupungille.

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä ei tule lähtökohtaisesti olla talousarvion tai -suunnitelman, tilinpäätöksen tms. laskelmien ja arvioiden esittämisvelvollisuutta. Avustuksen myöntäjällä eli kaupungilla on kuitenkin aina mahdollisuus pyytää avustuksen hakijalta tietoja, joita pidetään päätöksen tekemisen kannalta tarpeellisina ja oleellisina. Joissain

tapauksissa saattaa vaikkapa olla tarpeen arvioida tapahtumajärjestäjän kykyä suoriutua tapahtuman järjestämisestä.

Myönnetty avustus maksetaan mahdollisimman nopeasti päätöksenteon jälkeen tapahtumajärjestäjälle. Avustus voidaan periä takaisin, mikäli tapahtuma ei ole toteutunut ilmoitetussa laajuudessa tai muodossa. Toistuvien tapahtumien osalta avustuksen myöntämisen arvioinnissa on mahdollista käyttää historiatietoa siitä, miten hyvin tapahtuma on aiemmin onnistunut. Luonnollisesti onnistuneet tapahtumajärjestelyt lisäävät luottamusta tapahtumajärjestäjään, mikä on hyväksyttävä peruste myöntää avustus jatkossakin.

Kaikissa tapauksissa avustusten myöntämisessä on käytettävä vapaata harkintaa, jossa otetaan kokonaisuus huomioon. Sekä haetun avustuksen myöntämisestä että myöntämättä jättämisestä tehdään perusteltu, julkinen päätös.

Avustuksia myönnetään valtuuston talousarviossa päättämien määrärahojen puitteissa. Määrärahojen rajallisuus on myös aina asiallinen peruste jättää anottu avustus myöntämättä, vaikka avustuksen myöntäminen tukisi kaupungin tavoitetta hyvien tapahtumien järjestämiseksi Parkanossa.

Valmistelija kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää, että valtuusto merkitsee edellä selostetun tiedoksi ja toteaa, että asia on aloitteena loppuun käsitelty.

Käsittely

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.